

Zprávy z OECD – Veřejné zakázky a odpovědné podnikání

18. 12. 2024

6. 12. 2024 - V mezinárodním politickém prostředí v posledních letech zesilují trendy ke stále závaznějším pravidlům odpovědného podnikání (RBC). Novelizací prošel také rámec OECD pro odpovědné chování, který věnuje více pozornosti úloze vlád a veřejného sektoru při šíření RBC.

V ČR jsou podnikům udělována ocenění za prokázání odpovědné praxe. Jde o jeden ze způsobů podpory udržitelnosti/odpovědnosti v soukromém sektoru. Vlády a veřejný sektor ale vykonávají i vlastní hospodářskou činnost a očekává se, že v odpovědném chování půjdou příkladem (např. prostřednictvím odpovědného koncipování veřejných zakázek, praxe státních podniků nebo vládních investic). Klíčovou hospodářskou činností představuje zadávání veřejných zakázek - země EU vynakládají v této oblasti cca 15 % svého HDP. Jde o nástroj přímo ovlivňující podniky, a to často v sektorech spojených s porušováním lidských či pracovních práv nebo ochrany životního prostředí. RBC se do veřejných zakázek začleňuje v OECD mnoho let - 73 % z celkových prostředků vynaložených na veřejné zakázky se uskutečnilo v zemích se zavedenou RBC legislativou. Vnitrostátní rámce pro zadávání veřejných zakázek tak již prošly značným posunem - od dobrovolných k závaznějším pravidlům, od výlučného zaměření na náklady až po životní cyklus zohledňující environmentální a sociální náklady jako součást celkové efektivity.

Příkladem může být Litva se svým závazkem zvýšit podíl zelených zadávacích řízení z 5 % v roce 2020 na 94 % do roku 2023. Také ČR posiluje odpovědnost v rámci veřejných zakázek, a to např. i u nákupů potravin. Přesto jen polovina zemí OECD vypracovala strategie pro hodnocení, prevenci a řízení rizik ve svých cyklech zadávání veřejných zakázek. Posun k závazným úpravám RBC přináší další nároky nejen na podniky, ale i na veřejnou správu. Jen v případě evropských úprav (jako např. nařízení proti odlesňování nebo směrnice o náležitě péči pro udržitelnost) se očekává, že dopad na veřejné zadavatele bude značný (potřeba budování kapacit, alokace dodatečných zdrojů). V agri-food sektoru se při zajišťování potravinového zabezpečení proto udržitelnost stále odvozuje také z parametru cenové dostupnosti, který vlády a veřejný sektor ve své činnosti reflektují.

Zpracovalo: Oddělení zahraničně obchodní spolupráce MZe, 6. prosince 2024

Kontakt: radek.stransky@mze.gov.cz